



Kuntasektorin henkilöstömenojen sopeutustoimet vuonna 2020 ja arvio vuonna 2021

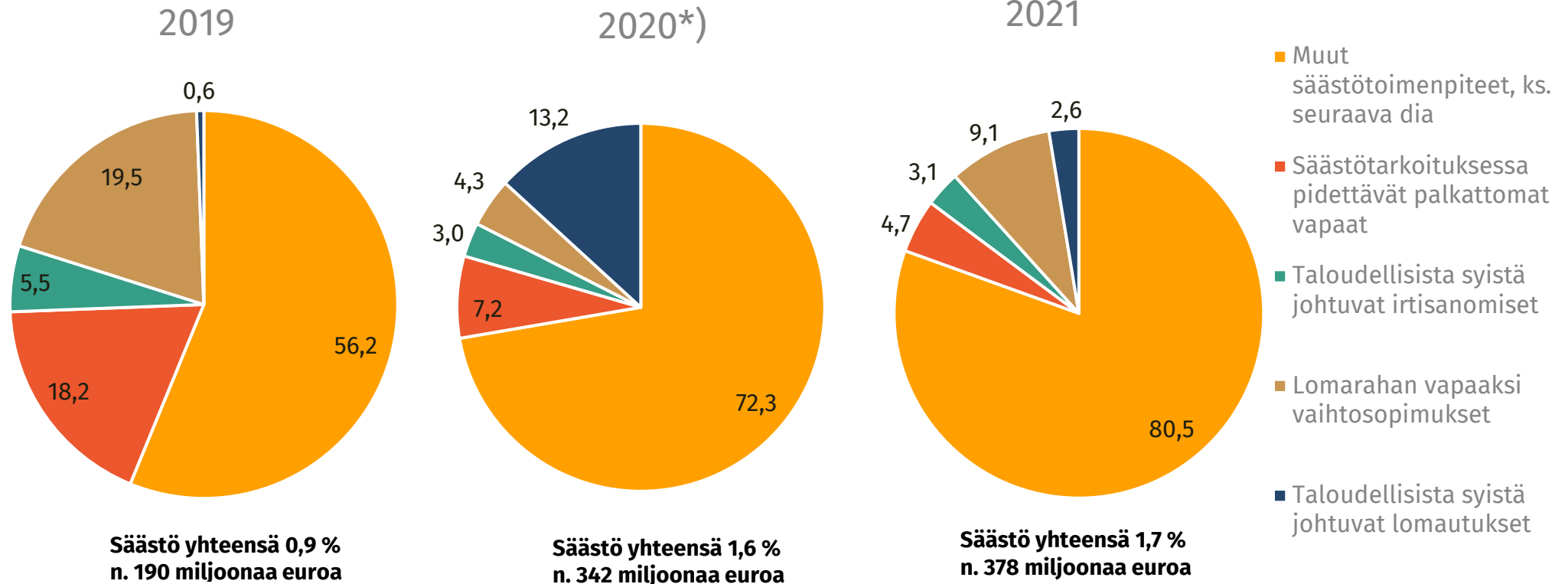
KT:n ajankohtaistiedustelu

KT:n tiedustelu kuntasektorin henkilöstömenojen sopeutustoimista

- Tiedustelussa selvitettiin vuoden 2020 sopeutustoimien tilanne sekä arvio vuodelle 2021
- Tiedustelu lähetettiin kaikkiin Manner-Suomen kuntiin ja kuntayhtymiin
- Tiedusteluun vastasi 248 (60 %) kuntaa ja kuntayhtymää
- Tiedustelu kattaa 76 % koko kunta-alan henkilöstöstä

Sopeutustoimet vuosina 2019 – 2021

(prosenttia kokonaissästäöstä)



*) Vuosi 2020 yhteensä 13,2 % säästöistä, josta

4,3 % säästöistä: Taloudellisista syistä johtuvat lomautukset ilman koronasta johtuvia toiminnallisia lomautuksia.

5,5 % säästöistä: Koronaepidemiasta johtuvat toiminnalliset lomautukset

3,4 % säästöistä: Koronaepidemiasta johtuvat palkanmaksun keskeytykset

Muut säästötoimenpiteet vuonna 2020

Säästökeino *)

Kuntien ja kuntayhtymien %-osuus, joissa käytössä

1. Töiden uudelleen järjestelyt, uudet toimintatavat ja muu tehostaminen (1)	69
2. Luonnollisen poistuman hyödyntäminen / toimien ja virkojen täyttämättä jättäminen (2)	65
3. Sijaisten ja määräaikaisten käytön vähentäminen (3)	56
4. Täyttölupamenettely / vaikeutettu rekrytointimenettely (4)	45
5. Palvelujen ja toimintojen supistaminen (6)	24
6. Sairauspoissaolokustannusten ja / tai työkyvyttömyysmaksujen vähentäminen (5)	21
7. Ostopalvelu- ja vuokratyövoiman käytön vähentäminen (9)	18
8. Toimintoja ulkoistettu / yhtiöitetty (7)	12
9. Seutuyhteistyö (8)	14
10. Henkilöstöetuuksien karsiminen (10)	11
11. Ostopalvelu- ja vuokratyövoiman lisääminen (11)	10
12. Säästösyistä osa-aikaistaminen (12)	6
13. Valtakunnallisten sopimusten tasoa parempia palvelussuhteen ehtoja koskevien paikallisten sopimusten purkaminen (13)	2

*) Suluisa säästötoimien järjestysnumero KT:n ajankohtaistiedustelussa 2019

Talouden tasapainottamisohjelmat osa pitkäjänteisen talouden suunnittelua

- Kunnissa ja kuntayhtymissä pyritään pysyvään ja pitkäjänteiseen kustannusten hallintaan.
- Tarkka taloudenpito ja siihen liittyvät sopeutustoimet ovat osa tavoitteellista, tuottavuuteen pyrkivää taloudenhoitoa
- 39 % kunnista ja kuntayhtymistä on laatinut useampivuotisen talouden tasapainottamisohjelman. Lisäksi 45 % kuntatyönantajista tällainen tasapainottamisohjelma on suunnitteilla.
- Ohjelmat sisältävät sekä henkilöstömenoja karsivia toimenpiteitä, toiminnan tehostamista ja uudelleen organisoimista että muita tuloksellisuutta parantavia toimenpiteitä.
- Säästöjä haetaan myös ennakoivalla henkilöstösuunnittelulla sekä pitkäkestoisilla työhyvinvointijohtamisen toimenpiteillä, esimerkiksi sairauspoissaolojen vähentämisellä.



Onko kunnassanne / kuntayhtymässänne käyty / suunnitteilla yhteistoimintaneuvottelut säästötoimenpiteistä?

	Lukumäärä	% kunnista ja kuntayhtymistä	% kaikkien vastanneiden henkilöstöstä
Oli vuonna 2020 *)	128	52	54
- Taloudellisista syistä	59	24	34
- Koronaepidemiasta johtuen	98	40	34
- Sekä että *)	29	12	14
On suunnitteilla taloudellista syistä vuodelle 2021	28	11	13
Ei ole	113	46	40

*) Osalla lomautuksia sekä taloudellisista syistä, että koronaepidemiasta johtuvista syistä

Taloudellisista syistä ja koronasta johtuvat lomautukset, palkanmaksun keskeytykset sekä irtisanomiset vuonna 2020

	Lomautukset : Taloudellisista syistä	Koronasta johtuvat	yht.	Koronasta johtuvat palkanmaksun keskeytykset	Irtisanomiset
Kuntien / kuntayhtymien määrä, joita koskee	27	72	85 *)	76	23
Henkilöstön määrä, joita koskee	7 688	6 797	14 484	2 969	154
% koko kunta-alan henkilöstöstä	2,4	2,1	4,5	0,9	0,05
Kesto keskim. kalenteripäivää	10,4	14,9	12,5	21,1	

*) 14 organisaatiolla lomautuksia sekä taloudellisista syistä, että koronaepidemiasta johtuvista syistä

Arvio taloudellisista syistä johtuvista lomautuksista ja irtisanomisista vuonna 2021 *)

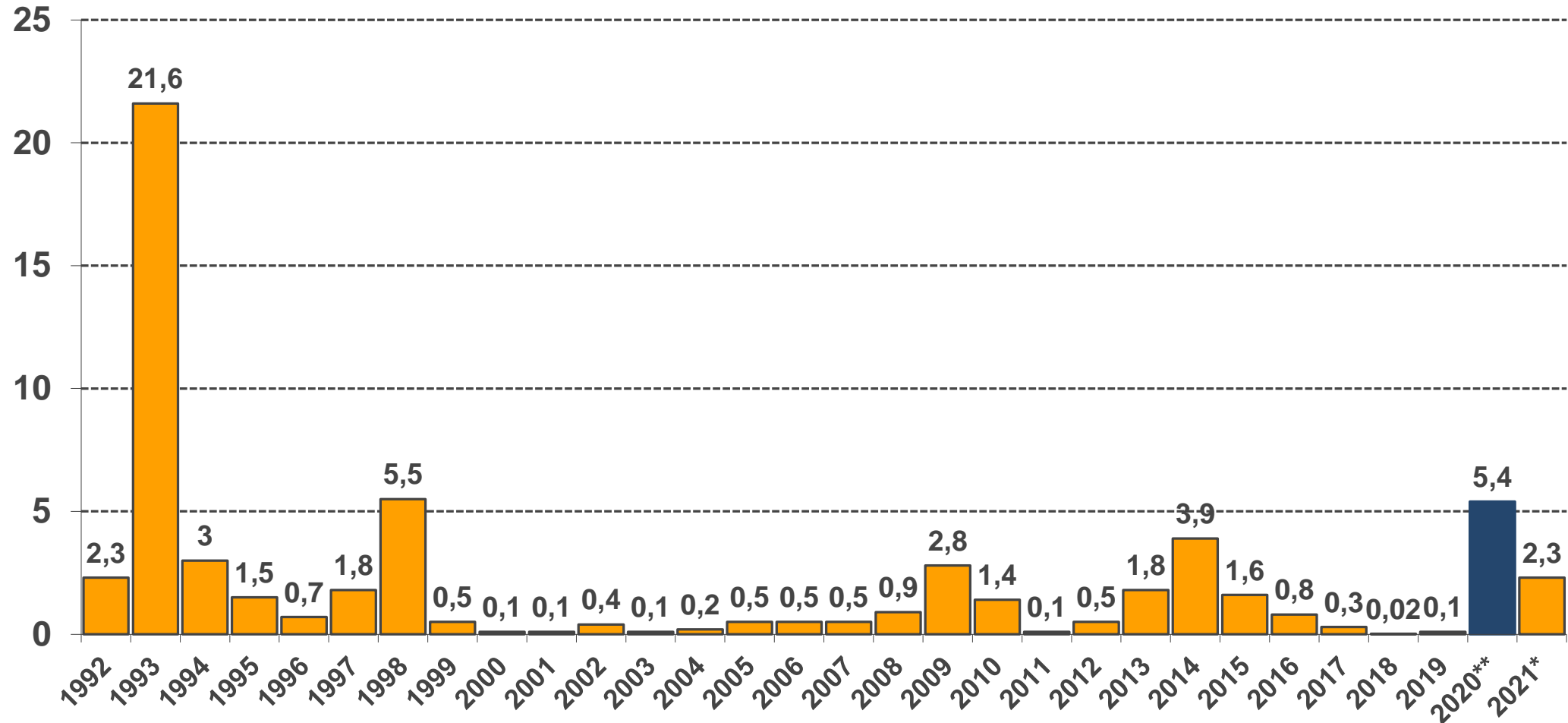
	Taloudellista. syistä johtuvat lomautukset	Irtisanomiset
Kuntien / kuntayhtymien määrä, joita koskee	20	13
Henkilöstön määrä, joita koskee	7 301	165
% koko kunta-alan henkilöstöstä	2,3	0,05
Kesto keskim. kalenteripäivää	6,9	

*) Arviota koronaepidemiasta johtuvista lomautuksista ja palkanmaksun keskeytyksistä ei kysytty erikseen vuodelta 2021, koska koronatilanne ei ollut tiedossa tiedustelua tehdessä. Koronatilanteen paheneminen voi lisätä lomautuksia kuluvana vuonna.

Vapaaehtoiset lomarahavapaat ja palkattomat vapaat vuonna 2020 ja 2021

	2020		Arvio 2021	
	Lomaraha- vapaat	Palkattomat vapaat	Lomaraha- vapaat	Palkattomat vapaat
Kuntien / kuntayhtymien määrä, joita koskee	54	67	89	61
Henkilöstön määrä, joita koskee	6 663	17 210	16 611	13 976
% koko kunta-alan henkilöstöstä	2,1	5,4	5,2	4,4
Kesto keskim. kalenteripäivää	8,2	5,3	7,4	4,6

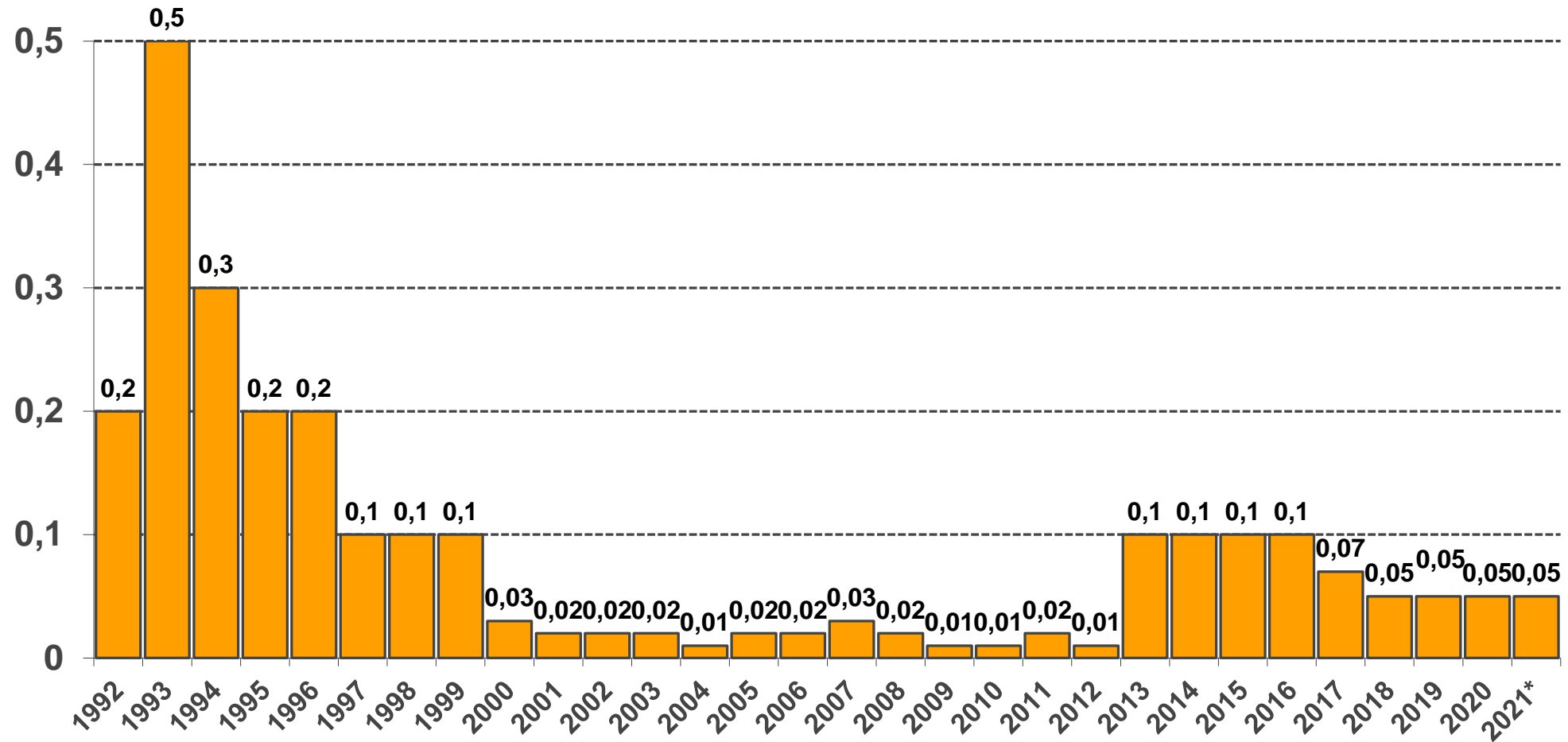
Lomautukset taloudellisista syistä kunta-alalla vuosina 1992–2021, %-osuus henkilöstöstä **)



**) 2,4 % henkilöstöstä: Taloudellisista syistä johtuvat lomautukset ilman koronasta johtuvia toiminnallisia lomautuksia.
 2,1 % henkilöstöstä: Koronaepidemiasta johtuvat toiminnalliset lomautukset
 0,9 % henkilöstöstä: Koronaepidemiasta johtuvat palkanmaksun keskeytykset
 Yhteensä 5,4 % henkilöstöstä

*arvio

Irtisanomiset taloudellisista syistä kunta-alalla vuosina 1992–2021, %-osuus henkilöstöstä

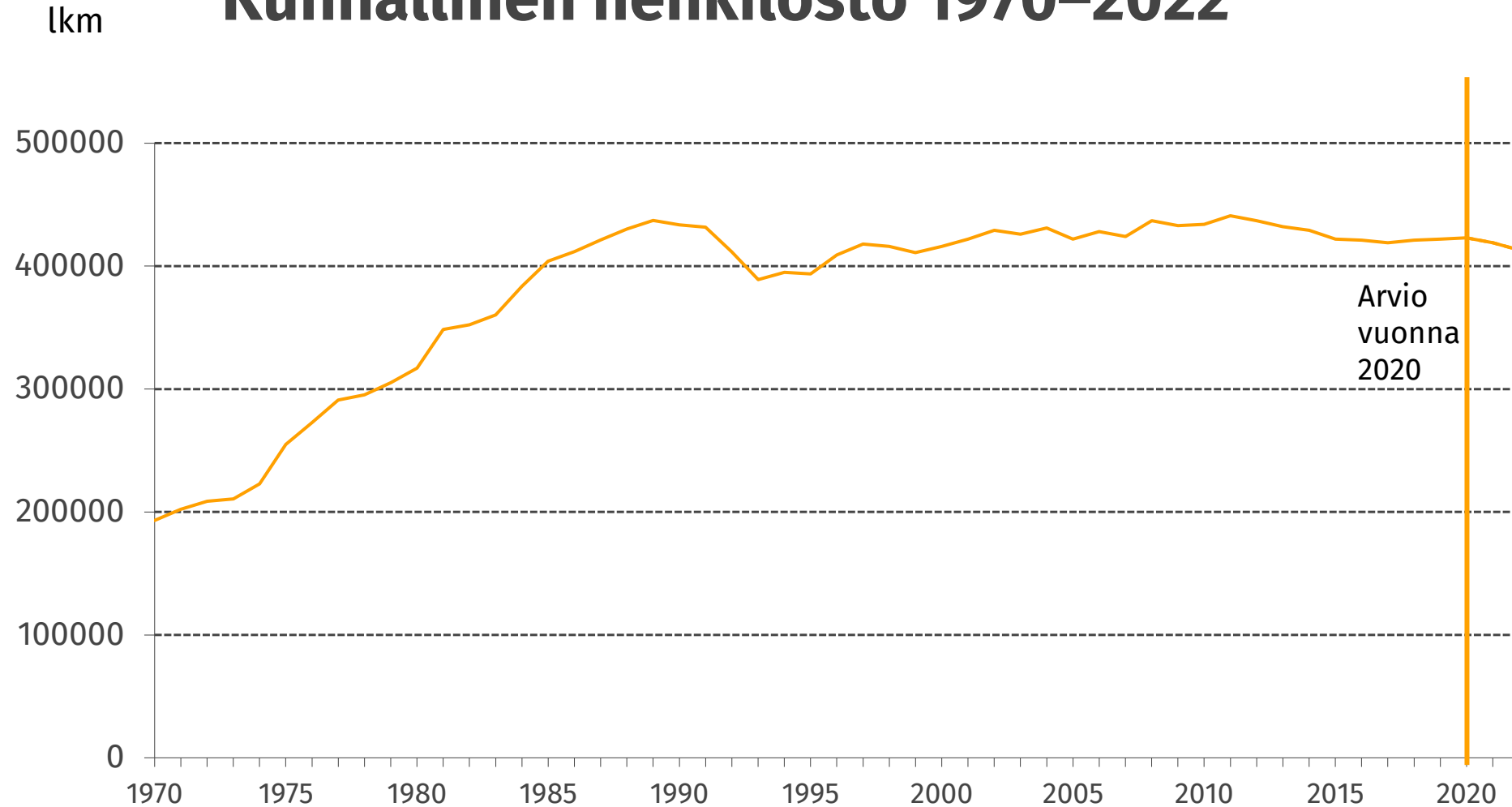


*arvio

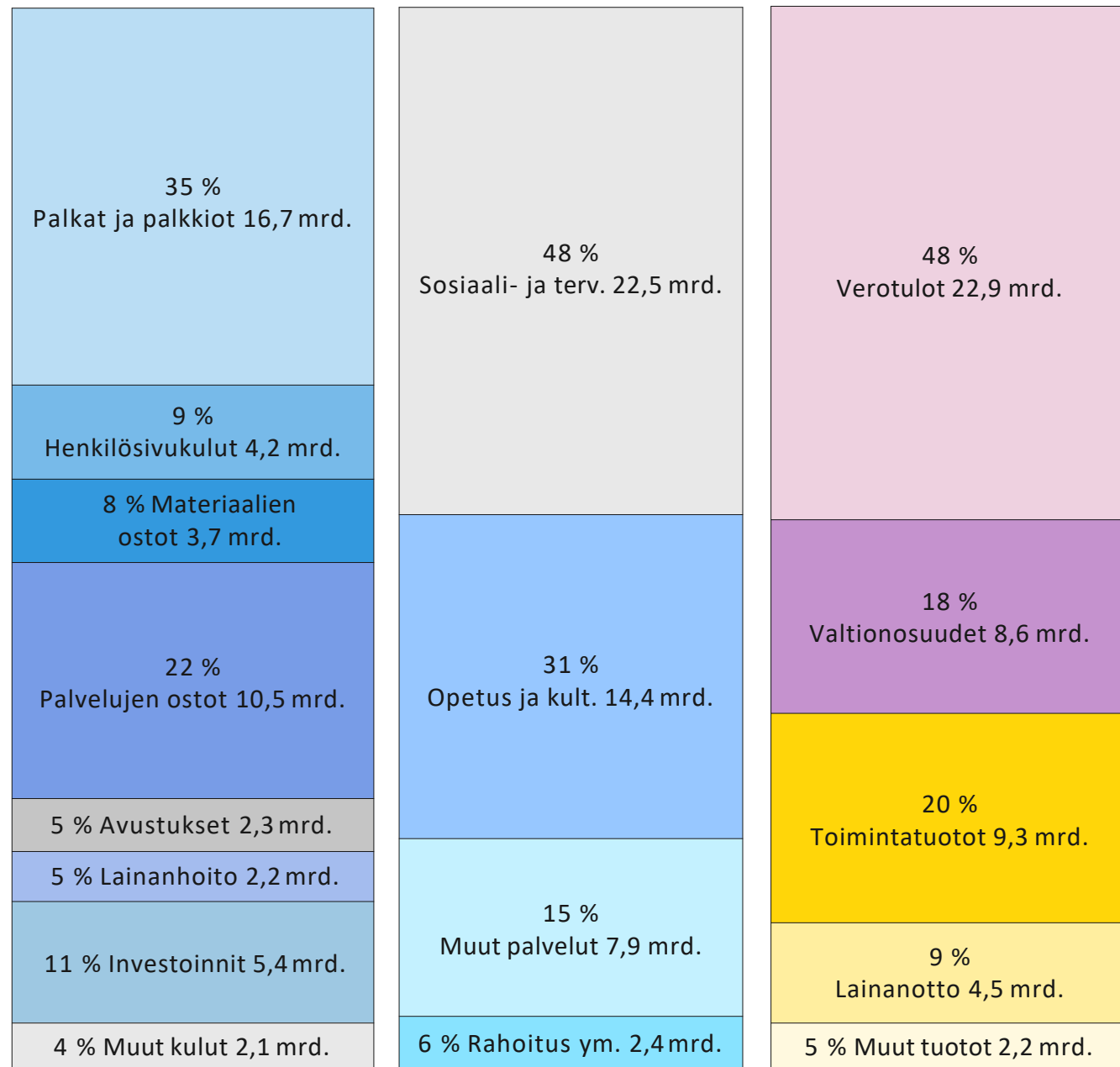
Kunnassa / kuntayhtymässä on vuonna 2020

	Lukumäärä	% kunnista ja kuntayhtymistä	% kaikkien vastanneitten henkilöstöstä
Sovittu paikallisella työ- ja virkaehtosopimuksella henkilöstömenosäästöistä?	10	4	9
Työnantaja käynnistänyt / käynnistämässä neuvotteluja paikallisesta virka- ja työehtosopimuksesta henkilöstömenosäästöistä	12	5	6
Työnantaja esittänyt paikallista sopimusta henkilöstömenosäästöistä, mutta osa tai kaikki henkilöstöjärjestöt ovat kieltäytyneet sellaista tekemästä	18	7	6

Kunnallinen henkilöstö 1970–2022



Lokakuussa 2019 kunta-alalla työskenteli 422 000 henkilöä.
Lisäksi palkattomalla virkavapaalla tai työlomalla oli 28 000 henkilöä.
Lukumäärissä eivät ole mukana sivutoimiset tuntiopettajat.



Kuntatyönantajat

KT Kuntatyönantajat edustaa Manner-Suomessa työmarkkinoilla 293 kuntaa ja 121 kuntayhtymää

Pääsopijajärjestöt

Julkisen alan unioni JAU

Sosiaali- ja terveysalan neuvottelujärjestö SOTE ry

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö JUKO

JHL, JYTY

SuPer, Tehy, Suomen pelastusalan ammattilaiset SPAL

mm. OAJ, Lääkäriliitto, Eläinlääkäriliitto, Hammaslääkäriliitto, KTN, Suomen Terveystenhoitajaliitto, Talentia, Akavan Erityisalat

Palkansaaja-keskusjärjestöt

SAK

STTK

Akava

Henkilöstö (422 000) pääsopijajärjestöittäin:
 JUKO 30 %, Julkisen alan unioni 27 %, SOTE 31 %, ja järjestäytymättömät 12 %.
 Työvoimakustannukset ovat 22 miljardia euroa vuodessa



Kiitos!

Kuntatyöntajat
Toinen linja 14, 00530 Helsinki
Puhelin (vaihde) 09 7711
kt.fi